

Relationship between Social Capital with Intellectual Capital and Knowledge Management in Iran Insurance¹

Farshid Danesh

Assistant Professor, Information Management Research Department, Regional Information Center for Science & Technology (RiCeST), Shiraz, Iran (**Corresponding Author**). farshiddanesh@ricest.ac.ir

Hamid Kazemi Alishahi

MSc. knowledge and information science, Payame Noor University, Tehran, Iran. h.kazemi@iraninsurance.ir

Salah Rahimi

Assistant Professor, Razi University, Kermanshah, Iran. s.rahimi@razi.ac.ir

Faramarz Soheili

Associate Professor, Department of Knowledge and Information Science, Payame Noor University, Tehran, Iran. fsoheili@gmail.com

Abstract

Aim: The present research studies the effect of social capital with intellectual capital and Knowledge management in Iran insurance company.

Methodology: The descriptive-correlational research method is a type of survey that considered a time-consuming cross-sectional study. The statistical population of this research is all the staff (140 people) of Iran insurance company in Kermanshah province. The statistical sample of the study was 80 people using Morgan table. For collecting data, Bontis, Cho and Richardson's standard questionnaire, Quinn's knowledge management standard questionnaire, and Kheirkhah's social capital questionnaire were used. The reliability of the test tool was obtained by Cronbach's alpha method, respectively social capital (0.73), intellectual capital (0.81) and knowledge management (0.79). To analyze the data, LISREL software and SPSS were used.

Findings: Analysis of the test results of structural equations confirms the main hypotheses of the research; That is, in general, there is a positive and significant relationship between social capital and intellectual capital and knowledge management. Also, the analysis of multiple linear regression results showed that the research hypotheses are confirmed. In other words, there is a positive and significant relationship between the dimensions of social capital (relational dimension, cognitive dimension and structural dimension) with intellectual capital and knowledge management.

Conclusion: Based on the findings of this study, social capital can be considered as one of the capabilities of the organization and can help a lot in creating and sharing knowledge in the intellectual capital and knowledge management of the organization.

Keywords: knowledge management, social capital, intellectual capital, Iran insurance company, Kermanshah province.

رابطه سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری و مدیریت دانش در بیمه ایران^۱

فرشید دانش

استادیار، گروه پژوهشی مدیریت اطلاعات، مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری اطلاعات، شیراز، ایران
(نویسنده مسئول). farshiddanesh@ricest.ac.ir

حمید کاظمی علیشاهی

کارشناس ارشد، علم اطلاعات و دانش‌شناسی، گرایش مدیریت کتابخانه‌های دیجیتال، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
h.kazemi@iraninsurance.ir

صالح رحیمی

استادیار، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. s.rahimi@razi.ac.ir

فرامرز سهیلی

دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. fsohieli@gmail.com

چکیده

هدف: پژوهش حاضر به بررسی رابطه سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری و مدیریت دانش در بیمه ایران استان کرمانشاه پرداخته است.

روش پژوهش: نوع پژوهش کاربردی و روش پیمایشی با رویکرد تحلیلی است. جامعه آماری این پژوهش کلیه کارکنان بیمه ایران در استان کرمانشاه (۱۴۰ نفر) هستند. برای گردآوری داده‌ها از ۳ پرسشنامه استاندارد فکری بوتیس، چو و ریچاردسون، پرسشنامه استاندارد مدیریت دانش کوئینگ و پرسشنامه سرمایه اجتماعی خیرخواه استفاده شد. پایایی ابزار آزمون با روش آلفای کرونباخ به ترتیب سرمایه اجتماعی (۰/۷۳)، سرمایه فکری (۰/۸۱) و مدیریت دانش (۰/۷۹) به‌دست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار لیزرل و اس.پی.اس.اس. استفاده شد.

یافته‌ها: تحلیل نتایج آزمون معادلات ساختاری بیانگر تأیید فرضیه‌های اصلی پژوهش است؛ یعنی به‌طور کلی بین سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری و مدیریت دانش رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین تحلیل نتایج رگرسیون خطی چندگانه نشان داد که فرضیه‌های پژوهش مورد تأیید است. به عبارت دیگر، بین ابعاد سرمایه اجتماعی (بعد رابطه‌ای، بعد شناختی و بعد ساختاری) با سرمایه فکری و مدیریت دانش رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. **نتیجه‌گیری:** براساس یافته‌های این پژوهش، سرمایه اجتماعی می‌تواند به‌عنوان یکی از قابلیت‌های سازمان به شمار آید و در خلق و تسهیم دانش موجود در سرمایه‌های فکری و مدیریت دانش سازمان کمک بسیار نماید.

کلیدواژه‌ها: مدیریت دانش، سرمایه اجتماعی، سرمایه فکری، بیمه ایران، استان کرمانشاه.

۱. مقدمه

در جهان کنونی که دوره دگرگونی‌های گسترده و به قول تافلر^۱، دوره جابجایی قدرت است، بحث مدیریت دارایی‌های ملموس و ناملموس سازمان‌ها ازجمله مباحثی است که به صورت همه جانبه‌ای افق تحولات مدیریت را تحت تأثیر قرار داده است (نقل در: رحیمی و کاملی، ۱۳۹۴، ص ۸۷). استوارت^۲ (۱۹۹۷) اعتقاد دارد، سرمایه فکری مجموعه‌ای از دانش، اطلاعات، دارایی‌های فکری، تجربه، رقابت و یادگیری سازمانی است که می‌تواند برای ایجاد ثروت بکار گرفته شود. درواقع سرمایه فکری تمامی کارکنان، دانش سازمانی و توانایی‌های آن را برای ایجاد ارزش‌افزوده در برمی‌گیرد و باعث منافع رقابتی مستمر می‌شود (قلیچ‌لی و مشبکی، ۱۳۸۵، ص ۱۲۹). بونتیس، کروسان و هالند^۳ (۲۰۰۲)، سه مؤلفه سرمایه انسانی، سرمایه ساختاری و سرمایه مشتری را به‌عنوان ابعاد سرمایه فکری مطرح کرده است. برخلاف تصورات رایج، که صرف وجود فناوری را متضمن توسعه می‌دانستند، دانش و به اشتراک گذاشتن آن در سازمان‌ها و سرمایه‌های انسانی تضمین‌کننده بهبود عملکرد و توسعه است (فیلیری و همکاران^۴، ۲۰۱۴). امروزه اساس فعالیت سازمان‌های موفق از تولیدمحوری به سمت دانش‌محوری انتقال‌یافته است و کارکنان هوشمند و بادانش به‌عنوان مهم‌ترین سرمایه، سازمان را به مزیت رقابتی پایدار رهنمون می‌سازند. تلاش‌های نوآورانه در سازمان، نتیجه سرمایه‌گذاری هدفمند در فرایند یادگیری و ارتقای مدیریت دانش آن سازمان است.

سرمایه فکری از سه عنصر تشکیل شده است: سرمایه انسانی، سرمایه ساختاری و سرمایه رابطه‌ای. از طرفی، استوارت (۱۹۹۷) سرمایه انسانی را مهم‌ترین دارایی سازمان تلقی می‌کند که از نظر طرفداران مکتب فکری دانش‌محور مانند اینکپن^۵ (۱۹۹۸) و زاک^۶ (۱۹۹۹) موجب مزیت رقابتی خواهد بود. مهم‌ترین چالش مدیریت سرمایه فکری، واداشتن افراد جهت به اشتراک گذاشتن آنچه می‌دانند، است. این موضوع هم بیشتر پیشینه اجتماعی دارد (درخشانی، محمودی و

1. Tofler
2. Stewart
3. Bontis, Crossan & Hulland
4. Filieri & et.al.
5. Inkpen
6. Zack

روخنه، ۱۳۹۳، ص ۵۶). بنابراین، سرمایه فکری و مدیریت دانش در پی آن است که در سازمان‌ها، دارایی‌های فکری، دانش، تجربه و یادگیری سازمانی جهت نیل به توسعه همه‌جانبه بیش‌ازپیش مورد توجه قرار گیرد (محسنی‌فرد، رضایی و حسینی‌راد، ۱۳۹۲، ص ۴۶). از طرفی، یکی از مفاهیم مهم و فرارشته‌ای در بحث مدیریت پدیده‌های اجتماعی، مفهوم سرمایه اجتماعی است (محسنی‌فرد، رضایی و حسینی‌راد، ۱۳۹۲، ص ۴۷). پاتنام^۱ (۲۰۰۰) سرمایه اجتماعی را مجموعه‌ای از مفاهیمی مانند اعتماد، هنجارها و شبکه‌ها می‌داند که موجب ایجاد ارتباط و مشارکت بهینه اعضای یک اجتماع شده و در نهایت منافع متقابل آنان را تأمین خواهد کرد (آدام و ارکوهارت^۲، ۲۰۰۹، ص ۳) و از آنجا که موضوعی بین‌رشته‌ای است، تسهیل‌گر ارتباطات انسانی خواهد بود (خنifer و دیگران، ۱۳۹۷، ص ۳). سرمایه اجتماعی از دیدگاه ناهاپیت و گوشال^۳ (۱۹۹۸) دارای بعد ساختاری، بعد رابطه‌ای و بعد شناختی است (سباتینی^۴، ۲۰۰۸، ص ۴۵۶؛ لی^۵، ۲۰۱۴، ص ۲۹۵) که در پژوهش حاضر نیز این عوامل به‌عنوان مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی مورد بررسی قرار گرفته است. بنابراین، هدف اصلی پژوهش حاضر، بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری و مدیریت دانش در بین کارکنان بیمه ایران در استان کرمانشاه می‌باشد.

۲. بیان مسئله

امروزه در عصر فرارقابیتی سازمان‌ها با محیطی روبرو هستیم که مشخصه آن افزایش پیچیدگی، جهانی شدن و پویایی است. از این‌رو، سازمان‌ها در جهت استمرار و استقرار خود با چالش‌های نوینی مواجه‌اند که برون‌رفت از این چالش‌ها مستلزم توجه بیشتر به توسعه و تقویت مهارت‌ها و توانایی‌های درونی است؛ این کار از طریق مبانی دانش سازمانی، سرمایه فکری و سرمایه اجتماعی صورت می‌گیرد و سازمان‌ها از آن‌ها برای رسیدن به عملکرد بهتر در دنیای کسب‌وکار استفاده می‌کنند. دانش و سرمایه اجتماعی به‌عنوان راهبردهای پایدار برای حصول و

1. Putnam

2. Adam & Urquhart

3. Nahapiet & Ghoshal

4. Sabatini

5. Lee

نگهداری مزیت رقابتی سازمان‌ها تشخیص داده شده است (ناظم و کرپی، ۱۳۹۵، ص ۴). سرمایه اجتماعی سازمانی می‌تواند از دانش ذهنی افراد حمایت کند (سرداری و همکاران، ۱۳۹۵، ص ۸۹) و باعث به اشتراک گذاشتن بهتر دانش، ابقاء دانش سازمانی، ایجاد روابط مبتنی بر اعتماد و همکاری، روح تعاون، کمک به آموزش، افزایش فعالیت‌های مرتبط با ثبات سازمانی و درک مشترک شود (آزادی، ۱۳۹۴، ص ۳۸).

در حال حاضر، صنعت بیمه به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه یافتگی، از سویی به عنوان یکی از نهادهای عمده اقتصادی مطرح است و از سوی دیگر فعالیت‌های سازمان‌ها و شرکت‌های دیگر را پشتیبانی می‌نماید که با ایجاد امنیت و اطمینان برای فعالیت‌های خدماتی، تولیدی و غیره در جامعه روند سازندگی، پیشرفت و ترقی را تسهیل می‌کند. بنابراین، در میدان رقابت، راهبردهای به کارگیری مدیریت دانش به عنوان راهبرد اصلی، اثربخشی خواهد بود. سیستم مدیریت دانش و به کارگیری موفقیت‌آمیز سرمایه‌های دانشی در تمامی شرکت‌ها از جمله شرکت‌های بیمه‌ای نیز بستگی به توانایی‌های شرکت‌ها در ایجاد شبکه‌های ارتباطی مؤثر برای تسهیم و کاربرد دانش خلق شده در این شرکت‌ها دارد (ابیلی و زارع خلیلی، ۱۳۹۲، ص ۵).

شرکت بیمه ایران به عنوان تنها شرکت بیمه دولتی از لحاظ رشد منابع مالی، گسترش شبکه فروش و افزایش میزان فروش به وضعیت قابل قبولی رسیده است. علی‌رغم پیشرفت‌های مذکور، شرکت بیمه ایران همانند بسیاری از سازمان‌ها در استفاده بهینه از منابع (سرمایه) انسانی خود دچار چالش بوده و بهره‌وری کارکنان در حد مطلوب نیست. این پرسش مطرح می‌شود که آیا سرمایه اجتماعی موجود در شرکت بیمه ایران بر عملکرد سرمایه فکری و مدیریت دانش آن نقشی دارد؟

بنابراین، هدف اصلی این پژوهش بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و ابعاد آن با سرمایه فکری و مدیریت دانش در بین کارکنان بیمه ایران استان کرمانشاه است.

مدل مفهومی پژوهش که تبیین‌کننده پرسش‌ها و فرضیات پژوهش است، برگرفته از تسای و همکاران^۱ (۲۰۱۴)، بلیسی و همکاران^۲ (۲۰۱۲) است. در این مدل سرمایه اجتماعی، به عنوان

1. Tsai & et.al.

2. Blessi & et.al.

متغیر مستقل و سرمایه فکری و مدیریت دانش به عنوان متغیر وابسته نشان داده می شود. این مدل مفهومی از مدل سرمایه اجتماعی ناهاپیت و گوشال^۱ (۱۹۹۸) که شامل سه بعد ساختاری، رابطه ای و شناختی و تأثیر آن بر مدل سرمایه فکری بونتیس، چو و ریچاردسون^۲ (۲۰۰۰) که از سه قسمت سرمایه انسانی، سرمایه ساختاری و سرمایه ارتباطی و مدل مدیریت دانش بهات^۳ (۲۰۰۱) تشکیل شده است.

۳. اهداف پژوهش

۳-۱. هدف اصلی

هدف اصلی این پژوهش تعیین رابطه سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری و مدیریت دانش در بین کارکنان بیمه ایران در استان کرمانشاه است.

۳-۲. اهداف فرعی

- ۱) تعیین رابطه سرمایه اجتماعی و ابعاد آن با مدیریت دانش در شرکت بیمه ایران در استان کرمانشاه؛
- ۲) تعیین رابطه سرمایه اجتماعی و ابعاد آن با سرمایه فکری در شرکت بیمه ایران در استان کرمانشاه.

۴. فرضیه های پژوهش

- ۱) بین سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری سازمان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۲) بین سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش سازمان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۳) بین ابعاد سرمایه اجتماعی (بعد ساختاری، بعد رابطه ای و بعد شناختی) و سرمایه فکری سازمان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۴) بین ابعاد سرمایه اجتماعی (بعد ساختاری، بعد رابطه ای و بعد شناختی) و مدیریت دانش سازمان رابطه معناداری وجود دارد.

1. Nahapiet & Ghoshal
2. Bontis, Chua & Richardson
3. Bhatt

۵. روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، از نوع توصیفی و با توجه به موضوع، ماهیت و فرضیه‌های پژوهش، روش پژوهش از نوع همبستگی است، زیرا در این پژوهش رابطه بین متغیرهای پژوهش مورد بررسی قرار گرفت. مقیاس اندازه‌گیری داده‌ها، مقیاس رتبه‌ای است. جامعه آماری این پژوهش را تمامی کارکنان بیمه ایران در استان کرمانشاه اعم از رسمی، پیمانی و قراردادی تشکیل داده و تعداد کل آن‌ها ۱۴۰ نفر بودند. نمونه آماری انتخاب شده در این پژوهش شامل ۱۰۳ نفر از کارکنان بیمه ایران در استان کرمانشاه اعم از رسمی، پیمانی و قراردادی بودند که با استفاده از فرمول فرمول کوکران^۱ و به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند که پس از توزیع پرسشنامه تعداد هشتاد پرسشنامه تکمیل و عودت داده شد. روش و ابزار در پژوهش حاضر سه پرسشنامه است، پرسشنامه بونتیس، چو و ریچاردسون (۲۰۰۰) که شامل بیست پرسش با سه مؤلفه سرمایه انسانی، سرمایه ساختاری و سرمایه رابطه‌ای (مشتري) بوده و ابزار دیگر، پرسشنامه استاندارد مدیریت دانش است که توسط کوئینگ^۲ (۲۰۰۸) تهیه شده و شامل ده پرسش است و پاسخ‌ها روی یک پیوستار لیکرت از یک تا پنج نمره‌گذاری می‌شود و نیز پرسشنامه استاندارد سرمایه اجتماعی که توسط خیرخواه (۱۳۹۰) تهیه شده است.

دامنه همسانی درونی (آلفای کرونباخ) کل پرسشنامه ۰/۸۰ و ابعاد ارتباطی، شناختی و ساختاری به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۸۰ و ۰/۸۲ به دست آمد که حکایت از پایا بودن پرسشنامه دارد و برای روایی پرسشنامه با استفاده از روش تحلیل عاملی اکتشافی، مقدار KMO ۰/۸۸۵ گزارش شد. در این پژوهش ضریب همسانی درونی به روش آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۷۳ و برای ابعاد سرمایه انسانی، سرمایه ارتباطی، شناختی و ساختاری به ترتیب ۰/۷۴، ۰/۷۸ و ۰/۸۰ به دست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش و آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش‌های آماری به دو شکل توصیفی و استنباطی استفاده شد.

آزمون فرضیه‌های نخست و دوم پژوهش از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری با نرم‌افزار لیزرل^۳ و به منظور بررسی تعیین تأثیر متغیرهای پیش‌بین بر متغیر ملاک (آزمون فرضیه‌های سوم و

1. Cochran formula

2. Quink

3. LISREL (linear structural relations) software

چهارم پژوهش) از رگرسیون خطی چندگانه در نرم افزار اس.پی.اس.اس استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از آمار استنباطی (آزمون نرمال بودن متغیرهای پژوهش و آزمون ضریب همبستگی و آزمون رگرسیون خطی چندگانه) در نرم افزار اس.پی.اس.اس. و مدل سازی معادلات ساختاری در نرم افزار لیزرل استفاده شد.

۶. اهمیت و ضرورت پژوهش

انتقال اطلاعات و دانش در سطح کلان و خرد بین افراد و سازمان ها، بستگی به افرادی دارد که این انتقال را تسهیل و تسریع می کنند. در نتیجه، تمام عواملی که مشوق ارتباط بین فردی یا مانع آن هستند، بر مبادلات اطلاعاتی افراد نیز تأثیرگذار خواهند بود. به همین دلیل، اهمیت ارتباطات و تعاملات مبتنی بر اعتماد میان افراد در گسترش و کاربرد دانش، مورد تأکید قرار گرفته است (بی هات، ۲۰۰۱، ص ۷۱). بنابراین، سرمایه اجتماعی، سرمایه فکری و مدیریت دانش پیش نیاز توسعه عملکرد سازمان ها است. سرمایه اجتماعی تمایل افراد را برای همکاری با گروه ها افزایش می دهد و از این طریق شبکه ای بانشاط از تجمع داوطلبانه در ابعاد مختلف زندگی اجتماعی و کاری ایجاد می کند که در نهایت، سبب ایجاد تعهد کاری کارکنان می شود. افزون بر این، ابعاد مختلف سرمایه فکری اعم از انسانی، رابطه ای و ساختاری را در جهت نیل به اهداف سازمان هدایت می کند و این مورد یکی از اهداف مهمی است که هر سازمانی درصدد دستیابی به آن است. عدم توجه به سرمایه اجتماعی و یا ضعف سرمایه اجتماعی در هر سازمانی موهبت بهره گیری از قدرت گروه های موجود در سازمان را از آن سازمان سلب کرده و جوی عاری از اعتماد و همکاری در سراسر سازمان ایجاد می نماید. از آنجا که سرمایه فکری با سرمایه اجتماعی ارتباط تنگاتنگی دارد، بی تردید از این رویداد متأثر می شود (درخشانی، محمودی و روخنده، ۱۳۹۳، ص ۵۸). لذا، در راستای پژوهش های انجام گرفته درباره سرمایه اجتماعی، سرمایه فکری و مدیریت دانش، در این پژوهش ابتدا مفاهیم سرمایه فکری، مدیریت دانش و سرمایه اجتماعی تبیین گردیده و در ادامه رابطه سرمایه اجتماعی با مؤلفه های سرمایه فکری و مدیریت دانش مورد مطالعه قرار می گیرد.

۷. مرور پیشینه های پژوهش

پیشینه های پژوهش داخلی و خارجی از اثربخشی سرمایه اجتماعی بر سرمایه فکری و مدیریت دانش حمایت می کنند که در دو بخش به تعدادی از آن ها اشاره شده است.

نتایج پژوهش بونتیس، کروسان و هالند (۲۰۰۲) حاکی از آن بود که بین اجزای سرمایه فکری روابط متقابلی وجود داشته و سرمایه فکری روی عملکرد تجاری اثر نسبتاً متوسطی دارد.

هافمن و همکاران^۱ (۲۰۰۵) بیان کردند که سازمان‌های با سطوح بالای سرمایه اجتماعی نسبت به سازمان‌های دیگر دارای قابلیت‌های مدیریت دانش بیشتری هستند. سرمایه اجتماعی موجب توسعه ارتباطات بین فردی و خلق، تسهیل، تسریع، تسهیم و کاربرد دانش بین اعضای سازمان می‌شود.

کروز و همکاران^۲ (۲۰۰۶) نیز اظهار کردند، روابط و تعاملات اجتماعی اثرگذار، بایستی متناسب با عملکرد مورد انتظار شرکت‌ها تنظیم شود.

ژانگ^۳ (۲۰۰۷) بین تنوع عضویت افراد در سازمان‌های گوناگون و عملکرد شرکت‌های خصوصی رابطه معناداری دیده و سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت روی تقویت سرمایه اجتماعی اعضای شرکت‌های خصوصی بر عملکرد این شرکت‌ها را مؤثر می‌داند.

نتایج پژوهش تان و همکاران^۴ (۲۰۰۷) نشان داد که بین نرخ رشد سرمایه فکری و عملکرد آتی شرکت‌ها، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

هو و همکاران^۵ (۲۰۱۳) نیز پاداش سازمانی را دارای تأثیر منفی بر تمایل به تسهیم دانش ضمنی دانسته، اما تأثیر مثبتی بر تمایل به تسهیم دانش آشکار داشته است. همچنین سرمایه اجتماعی به‌طور معنی‌داری بر افزایش تمایل کارکنان به تسهیم دانش ضمنی و آشکار تأثیر داشته است.

چن و همکاران^۶ (۲۰۱۴)، هم می‌گویند از طریق سرمایه‌گذاری در سرمایه‌های فکری است که مهارت‌های مدیریتی مدیران افزایش می‌یابد که خود یکی از عوامل مهم افزایش بهره‌وری است. طبق مبانی نظری، رمدان و همکاران^۷ (۲۰۱۷)، با بررسی تجربی تأثیر واسطه‌ای سرمایه

1. Hoffman & et.al.

2. Krause & et.al.

3. Zhang

4. Tan & et.al.

5. Hau & et.al.

6. Chen & et.al.

7. Ramadan & et.al.

اجتماعی بر مدیریت دانش و سرمایه فکری به ارائه مدلی در شرکت فناوری اطلاعات در اردن پرداختند که نشان داد مستندات و انتقال دانش بیشترین تأثیر را روی سرمایه فکری و به دنبال آن کسب و ایجاد دانش داشته است. همچنین، انتقال دانش و کسب دانش به عنوان تنها دو فرآیند مهم برای توسعه سرمایه اجتماعی پدید آمدند و سرمایه اجتماعی به طور جزئی و به طور معناداری واسطه‌ای بر تأثیر همه فرایندها بر سرمایه فکری است.

مولایی و همکاران^۱ (۲۰۱۷)، با رویکرد توصیفی - تحلیلی در سال ۲۰۱۶، تأثیر سرمایه اجتماعی بر فرایند مدیریت دانش در دانشگاه علوم پزشکی مازندران را با روش پرسشنامه سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش لوسون^۲، مورد بررسی قرار داده و نتایج نشان داد، سرمایه اجتماعی بر روندهای مدیریت دانش، تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد.

ابوالوش و همکاران^۳ (۲۰۱۸) ارتباط بین فرایند و زیرساخت‌های مدیریت دانش و سرمایه فکری را بر عملکرد سازمان مورد بررسی قرار داده و به این نتیجه رسیدند که سازمان‌ها با بهره‌گیری از مدیریت دانش از طریق انباشت سرمایه فکری، عملکرد خود را بهینه خواهند کرد.

قمربا و مختار^۴ (۲۰۱۹)، با هدف بررسی سرمایه انسانی و سرمایه اجتماعی بر مزیت رقابتی و عملکرد تجاری در شرکت‌های کوچک و متوسط به این نتیجه رسیدند که سرمایه اجتماعی بر مزیت رقابتی شرکت‌های متوسط تأثیر نمی‌گذارد و فقط سرمایه انسانی بر این مزیت رقابتی تأثیر گذاشته، در مرحله بعد، هم سرمایه اجتماعی و هم مزیت رقابتی به طور قابل توجهی بر مزیت تجاری شرکت‌ها تأثیرگذار هستند. همچنین، مزیت رقابتی واسطه ارتباط بین سرمایه انسانی و سرمایه اجتماعی با عملکرد تجاری نیست. در ادامه پیشینه‌های داخلی مرور می‌شود.

از سوی دیگر مطالعه ابیلی و زارع خلیلی (۱۳۹۲) نیز نشان داد بین سرمایه اجتماعی سازمانی با مدیریت دانش رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

نتایج پژوهش خاکپور و همکاران (۱۳۹۲)، نشان داد که اهمیت دادن به ابعاد سرمایه‌ی اجتماعی زمینه‌ی تقویت مدیریت دانش را در سازمان فراهم می‌آوردند. محسنی‌فرد و همکاران

1. Molaiy & et.al.

2. Lawson

3. Abualoush & et.al.

4. Qamariah & Muchtar

(۱۳۹۲)، نیز اظهار می‌کنند، سرمایه اجتماعی می‌تواند به‌عنوان یکی از قابلیت‌های سازمان به شمار آید و در خلق و تسهیم دانش موجود در سرمایه‌های فکری و مدیریت دانش سازمان کمک بسیار نماید.

تحلیل نتایج پژوهش توکلی و همکاران (۱۳۹۳)، حاکی از آن است که سطح سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری کارکنان اداره کل امور مالیاتی استان قم متوسط بوده و در این سازمان تأثیر سرمایه اجتماعی به ترتیب، بر سرمایه ساختاری، سرمایه انسانی و سرمایه بیشتر است.

درخشانی و همکاران (۱۳۹۳)، نیز می‌گویند تقویت و ارتقاء سرمایه اجتماعی در سازمان موجب می‌شود به‌طور هم‌زمان سرمایه فکری در سازمان تقویت و بهبود یابد و وضعیت سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری در جامعه آماری موردنظر در سطح مطلوب است.

رحیمی و کاملی (۱۳۹۴)، با در نظر گرفتن نقش میانجی ساختار سازمانی در فروشگاه‌های زنجیره‌ای اتکا و شهروند نشان دادند که توسعه و بهبود سرمایه اجتماعی، سرمایه فکری و مدیریت دانش در سازمان نه‌تنها مستلزم بهبود ارتباطات و تعاملات مبتنی بر اعتماد میان اعضاء سازمان است، بلکه نیازمند ساختار و فناوری مطلوب و مناسب هر سازمان می‌باشد.

موغلی و همکاران (۱۳۹۴)، اظهار کردند برای شکوفایی و توسعه سرمایه اجتماعی در هر سازمانی، باید بستری مناسب موجود باشد تا زمینه ارتقای دانش در سازمان فراهم شود. آزادی (۱۳۹۴)، هم به این نتیجه رسید که سرمایه ساختاری، قدرت پیش‌بینی مدیریت دانش را ندارد.

نتایج بررسی غیائی ندوشن و امین‌الرعایا (۱۳۹۵)، نشان داد که تأثیر سرمایه فکری انسانی و ارتباطی و سرمایه اجتماعی رابطه‌ای و ساختاری بر بهره‌وری منابع انسانی مورد تأیید است. همچنین بورقانی فراهانی و همکاران (۱۳۹۵)، بیان کردند، مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در تأثیر سرمایه‌های فکری بر نوآوری سازمانی نقش میانجی دارد.

ناظم و کرپی (۱۳۹۵)، میان متغیرهای مدیریت دانش و سرمایه اجتماعی رابطه دوسویه‌ای مشاهده کردند. بدین صورت که ایجاد و رشد مدیریت دانش باعث تقویت و تثبیت سرمایه اجتماعی می‌شود.

پژوهش شکراللهی و کریمی (۱۳۹۵)، حاکی از آن است که سرمایه اجتماعی سازمانی با

به‌کارگیری مدیریت دانش و همه ابعاد آن رابطه دارد.

ساکی و همکاران (۱۳۹۶)، استفاده از بُعد رابطه‌ای و شناختی سرمایه اجتماعی را باعث افزایش آمادگی استقرار مدیریت دانش در اداره کل آموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویراحمد دانسته، ولی بین بعد سرمایه ساختاری با آمادگی استقرار مدیریت دانش در این اداره رابطه‌ای وجود ندارد.

کریمیان‌پور و مرادی (۱۳۹۶)، نیز اظهار کردند، مدیریت دانش و اشتیاق شغلی کارکنان می‌تواند سکوت سازمانی در دانشگاه را کاهش دهد.

پژوهش محمدزاده روشتی و طهماسبی لیمونی (۱۳۹۸)، نیز حاکی از این است که تسهیم دانش در سطح سازمان و در شبکه‌های اجتماعی ضمن این‌که بر عملکرد شغلی کارکنان تأثیر دارد، در دستیابی به اهداف سازمانی نیز مؤثر واقع می‌شود. پناهی (۱۳۹۷)، بر نقش فناوری اطلاعات بر کسب مزیت رقابتی با نقش میانجی مدیریت دانش در ارتقای بهره‌وری شغلی کارکنان صحه نهاده است.

عباس‌زاده فلاح و صدوقی (۱۳۹۸)، با پرسشنامه‌های استاندارد مدیریت دانش الوسون و سرمایه فکری بونتیس، به بررسی رابطه بین مدیریت دانش و سرمایه فکری بین ۲۸۳ نفر از کارکنان دانشکده‌های علوم پزشکی ایران پرداختند. نتایج حاکی از آن است که وضعیت مدیریت دانش در این دانشکده‌ها، پایین‌تر از حد متوسط بوده و بین وضعیت سرمایه فکری و مدیریت دانش، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

بررسی پیشینه‌های پژوهش نشان داد که محسنی‌فرد و همکاران (۱۳۹۲)، درخشانی و همکاران (۱۳۹۳)، توکلی و همکاران (۱۳۹۳) و رحیمی و کاملی (۱۳۹۴) در پژوهش‌های خود به رابطه بین سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری پرداخته‌اند. رابطه بین سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش نیز، در پژوهش‌های ابیلی و زارع خلیلی (۱۳۹۲)، خاکپور و همکاران (۱۳۹۲)، آزادی (۱۳۹۴)، موغلی و همکاران (۱۳۹۴)، مولایی و همکاران (۲۰۱۷) و عباس‌زاده فلاح و صدوقی (۱۳۹۸) مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین، قمریا و مختار (۲۰۱۹)، سرمایه اجتماعی و انسانی را بر مزیت رقابتی عملکرد سنجیده، اما پژوهشی که به‌طور اخص به موضوع پژوهش حاضر مبنی بر بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری و مدیریت دانش به‌صورت یکجا بپردازد (به‌جز یک مورد) تاکنون دیده نشد.

۸. یافته‌های توصیفی

۸-۱. متغیرهای جمعیت‌شناختی

از بررسی داده‌های به‌دست آمده از پرسشنامه‌ها، مشخص شد، بیشتر پاسخ‌دهندگان (۶۰ درصد) آقایان بودند. از لحاظ تحصیلات جامعه پژوهش نتایج نشان داد ۴۹ درصد دارای مدرک کارشناسی، کارشناسی ارشد ۴۱ درصد و فوق‌دیپلم ۱۰ درصد بودند. بررسی متغیر سن نشان داد که بیشتر پاسخ‌دهندگان در رده سنی ۳۰ الی ۴۰ سال (۵۱ درصد) قرار دارند و در رتبه‌های بعدی ۴۰ تا ۵۰ سال (۲۷ درصد)، زیر ۳۰ سال (۱۵ درصد) و بالای ۵۰ سال (۷ درصد) قرار داشتند.

۸-۲. آزمون فرضیه‌های پژوهش

جهت بررسی نرمال بودن متغیرهای پژوهش از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف^۱ استفاده شد که نتایج مربوط به آن در جدول ۴، ارائه شده است.

جدول ۱. نتایج آزمون نرمال بودن متغیرهای پژوهش

متغیر	آماره Z کلموگروف-اسمیرنوف	سطح معناداری
سرمایه اجتماعی	۱/۶۱۸	۰/۰۶۷
بعد ساختاری	۰/۹۵۵	۰/۴۱۰
بعد رابطه‌ای	۰/۷۰۴	۰/۵۱۸
بعد شناختی	۰/۸۰۸	۰/۴۹۰
سرمایه فکری	۰/۵۶۰	۰/۵۹۷
بعد انسانی	۱/۵۲۰	۰/۰۸۳
بعد ارتباطی	۱/۰۹	۰/۳۹۶
بعد ساختاری	۱/۱۹۶	۰/۱۱۵
مدیریت دانش	۱/۱۴۴	۰/۲۱۸

همان‌گونه که در جدول ۱ مشاهده می‌شود؛ آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای تمامی متغیرها معنادار نیست ($p > ۰/۰۵$). بنابراین، تمامی متغیرها دارای توزیع نرمال هستند.

1. Kolmogorov-Smirnov test

۸-۳. رابطه سرمایه اجتماعی و ابعاد آن با سرمایه فکری و مدیریت دانش

نتایج حاصل از تحلیل همبستگی بین متغیرهای پژوهش در جدول ۲ ارائه شده است. همان‌گونه که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود، به‌جز بین بعد انسانی با مدیریت دانش، بعد ارتباطی با بعد شناختی و بعد ساختاری با مدیریت دانش در سایر موارد بین ابعاد سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری و ابعاد آن و مدیریت دانش همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد.

جدول ۲. رابطه سرمایه اجتماعی و ابعاد آن با سرمایه فکری و مدیریت دانش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
مدیریت دانش	۱								
سرمایه اجتماعی	۰/۳۲۱*	۱							
بعد ساختاری	۰/۲۸۱*	۰/۷۳۳*	۱						
بعد رابطه‌ای	۰/۳۱۶*	۰/۸۱۱*	۰/۵۱۰*	۱					
بعد شناختی	۰/۳۷۵*	۰/۸۳۵*	۰/۲۷۶*	۰/۴۳۵*	۱				
سرمایه فکری	۰/۶۷۳*	۰/۴۱۸*	۰/۳۴۸*	۰/۶۴۵*	۰/۵۴۰*	۱			
بعد انسانی	۰/۰۷۸ ^{ns}	۰/۲۱۱*	۰/۱۹۸*	۰/۳۱۵*	۰/۲۱۰*	۰/۱۷۸*	۱		
بعد ارتباطی	۰/۱۳۶*	۰/۲۳۰*	۰/۲۴۲*	۰/۳۰۱*	۰/۰۵۷ ^{ns}	۰/۱۹۰*	۰/۳۱۴*	۱	
بعد ساختاری	۰/۰۸ ^{ns}	۰/۲۲۹*	۰/۲۰۹*	۰/۲۸۷*	۰/۱۶۵*	۰/۲۱۱*	۰/۲۹۶*	۰/۳۲۰*	۱

* معنی‌داری در سطح خطای ۰/۰۵؛ ^{ns} عدم معنی‌داری.

۸-۴. آزمون فرضیه‌های نخست و دوم پژوهش

جهت برآزش مدل و آزمون فرضیه‌های اول و دوم پژوهش، متغیر سرمایه اجتماعی به‌عنوان متغیر مکنون برون‌زا و متغیرهای سرمایه فکری و مدیریت دانش به‌عنوان متغیرهای مکنون درون‌زا در نظر گرفته شدند. براساس شاخص‌های برازندگی: در مدل پژوهش مقدار کای اسکور^۱ به درجه آزادی ۴/۵۶۴ و کوچک‌تر از ۵ است. همچنین جذر میانگین مربعات خطای برآورد برابر با ۰/۰۱۳ و کوچک‌تر از ۰/۰۸ می‌باشد. با توجه به این‌که شاخص برازندگی افزایشی، شاخص

1. Chi-squared test

برازندگی هنجار یافته، شاخص برازندگی هنجار نیافته، شاخص نیکویی برازش و شاخص نیکویی برازش تعدیل یافته، اکثراً از ۰/۹ بزرگتر هستند (جدول ۳)، پس مدل برازش قابل قبولی را نشان داده و مورد تأیید است.

جدول ۳. محدوده دامنه شاخص و خوبی برازش

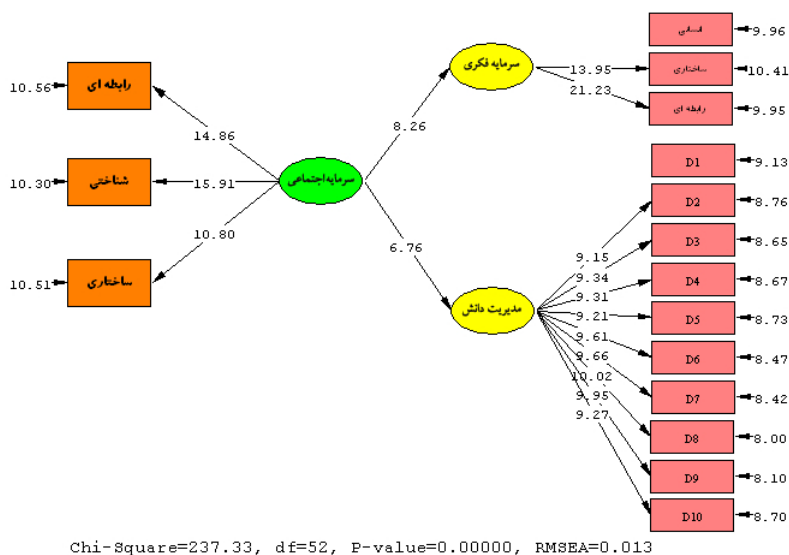
شاخص برازندگی	معادل فارسی	برازش خوب	مقدار محاسبه شده
P-value	سطح معنی داری	$0.05P <$	۰/۰۰
χ^2 / df	نسبت کای اسکوئر به درجه آزادی	$5 \leq \chi^2 / df \leq 10$	۴/۵۶۴
RMSEA	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	$0.08 \leq RMSEA \leq 0.10$	۰/۰۱۳
GFI	شاخص نیکویی برازش	$0.90 \leq GFI \leq 1$	۰/۹۱
AGFI	شاخص نیکویی برازش اصلاح شده	$0.90 \leq AGFI \leq 1$	۰/۸۸
IFI	شاخص برازندگی فزاینده	$0.90 \leq IFI \leq 1$	۰/۹۲
NFI	شاخص برازش هنجار شده	$0.90 \leq NFI \leq 1$	۰/۹۴
NNFI	شاخص برازش هنجار نشده	$0.90 \leq NNFI \leq 1$	۰/۹۴
CFI	شاخص برازش مقایسه‌ای	$0.90 \leq CFI \leq 1$	۰/۹۵

فرضیه نخست پژوهش:

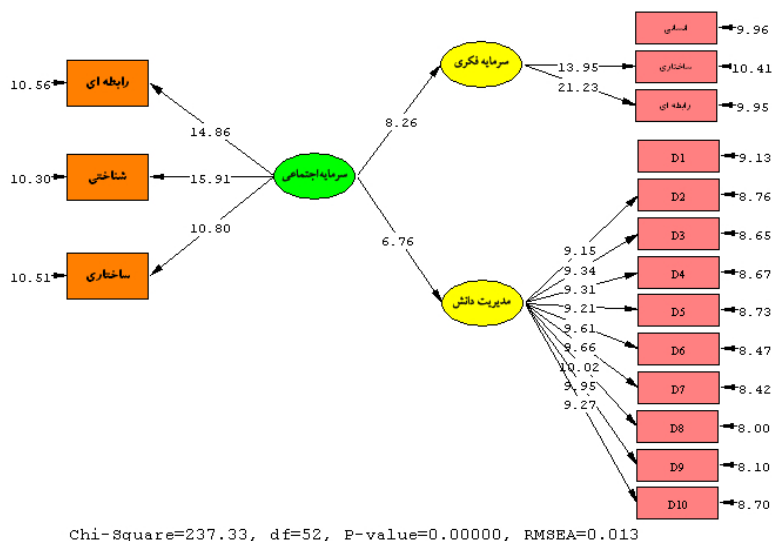
شکل ۱ که به بررسی تأثیر مثبت و معنادار سرمایه اجتماعی بر سرمایه فکری سازمان می‌پردازد، با توجه به ضریب مسیر ۰/۵۸ و مقدار تی ۸/۲۶ در سطح تشخیص ۰/۰۵ مورد تأیید قرار گرفت (زیرا آماره t خارج از بازه (۱/۹۶, ۱/۹۶-) قرار گرفته است). همچنین با توجه به مثبت بودن علامت ضریب مسیر می‌توان گفت این تأثیر مثبت است. بنابراین، فرضیه نخست پژوهش مورد تأیید قرار گرفت.

فرضیه دوم پژوهش:

شکل ۲ که به بررسی تأثیر مثبت و معنادار سرمایه اجتماعی بر مدیریت دانش سازمان می‌پردازد، با توجه به ضریب مسیر ۰/۵۵ و مقدار تی ۶/۷۶ در سطح تشخیص ۰/۰۵ مورد تأیید قرار گرفت (زیرا آماره t خارج از بازه (۱/۹۶, ۱/۹۶-) قرار گرفته است). همچنین با توجه به مثبت بودن علامت ضریب مسیر می‌توان گفت این تأثیر مثبت است. بنابراین، فرضیه دوم پژوهش مورد تأیید قرار گرفت.

شکل ۱. مدل تخمین استاندارد مبتنی بر ضرایب همبستگی دوتایی مدل مفهومی

شکل ۲. مدل اعداد معناداری مدل مفهومی

برای آزمون فرضیه سوم پژوهش، بررسی رابطه بین ابعاد سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری، از رگرسیون خطی چندگانه استفاده شده که نتایج آن در جدول ۴ و ۵، آمده است.

جدول ۴. آنالیز واریانس برای برازندگی مدل رگرسیونی فرضیه سوم پژوهش

منبع تغییر	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	آماره F	سطح معناداری
رگرسیون	۷۶/۰۵۴	۳	۲۵/۳۵۱	۱۳۶/۳۲۶	۰/۰۰۰
باقیمانده	۱۴/۱۳۳	۷۶	۰/۱۸۶		
کل	۹۰/۱۸۸	۷۹			

جدول ۵. ضرایب حاصل از آزمون مدل رگرسیونی فرضیه سوم پژوهش

متغیرها	ضرایب رگرسیونی	آماره t	بتا ^۱	خطای استاندارد	سطح معناداری
ثابت	۰/۴۰۹	۱/۷۳۱	-	۰/۲۳۶	۰/۰۸۷
بُعد شناختی	۰/۳۲۸	۵/۷۲۹	۰/۳۶۷	۰/۰۵۷	۰/۰۰۰
بُعد ساختاری	۰/۵۲۶	۸/۵۹۰	۰/۴۷۶	۰/۰۶۱	۰/۰۰۰
بُعد رابطه‌ای	۰/۲۲۳	۳/۷۴۰	۰/۲۴۱	۰/۰۶۰	۰/۰۰۰

ضرب همبستگی چندگانه	ضرب تعیین	ضرب تعیین تعدیل شده	آماره دوربین واتسون
۰/۹۱۸	۰/۸۴۳	۰/۸۳۷	۱/۹۰۴
(بعد رابطه‌ای) ۰/۲۲۳ + (بعد ساختاری) ۰/۵۲۶ + (بعد شناختی) ۰/۲۲۳ + ۰/۴۰۹ = سرمایه فکری			

برای آزمون فرضیه چهارم پژوهش، یعنی بررسی رابطه بین ابعاد سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش، از رگرسیون خطی چندگانه استفاده شد که نتایج آن در جدول ۶ و ۷ آمده است.

جدول ۶. آنالیز واریانس برای برازندگی مدل رگرسیونی فرضیه چهارم پژوهش

منبع تغییر	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	آماره F	سطح معناداری
رگرسیون	۴۶/۳۵۳	۳	۱۵/۴۵۱	۵۴/۳۷۲	۰/۰۰۰
باقیمانده	۲۱/۵۹۷	۷۶	۰/۲۸۴		
کل	۶۷/۹۵۰	۷۹			

جدول ۷. ضرایب حاصل از آزمون مدل رگرسیونی فرضیه چهارم پژوهش

متغیرها	ضرایب رگرسیونی	آماره t	بتا	استاندارد	معناداری
ثابت	۰/۸۴۰	۱/۷۳۱	-	۰/۲۳۶	۰/۰۸۷
بعد شناختی	۰/۴۴۴	۶/۰۱۱	۰/۵۵۱	۰/۰۷۴	۰/۰۰۰
بعد ساختاری	۰/۲۱۸	۲/۶۲۶	۰/۲۱۱	۰/۰۸۳	۰/۰۱۰
بعد رابطه‌ای	۰/۲۶۹	۳/۵۵۶	۰/۲۸۱	۰/۰۷۶	۰/۰۰۱
ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تعیین	ضریب تعیین	آماره دوربین-واتسون	
۰/۸۲۶	۰/۶۸۲	۰/۶۷۰	۲/۰۴۱		

(بعد رابطه‌ای) ۰/۲۶۹ + (بعد ساختاری) ۰/۲۱۸ + (بعد شناختی) ۰/۴۴۴ + ۰/۸۴۰ = مدیریت دانش

به‌طور کلی نتایج نهایی آزمون فرضیه‌های پژوهش را می‌توان در جدول ۸، مشاهده کرد.

جدول ۸. نتایج نهایی آزمون فرضیه‌های پژوهش

فرضیه	مسیر	ضریب تعیین	نتیجه
۱	بین سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری سازمان رابطه معناداری وجود دارد	۰/۳۷	تأیید
۲	بین سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش سازمان رابطه معناداری وجود دارد	۰/۳۱	تأیید
۳	بین ابعاد سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری سازمان رابطه معناداری وجود دارد	۰/۸۴۳	تأیید
۴	بین ابعاد سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش سازمان رابطه معناداری وجود دارد	۰/۶۸۲	تأیید

بنابراین، طبق نتایج جدول ۸، رابطه معنی‌داری بین متغیرهای ۴ فرضیه پژوهش حاضر وجود داشته و فرضیه‌های مطرح در پژوهش مورد تأیید است.

۹. نتیجه‌گیری

بحث و بررسی درباره نتایج به دست آمده در این پژوهش با نتایج پژوهش‌های مشابه در ادامه آورده شده است.

در بررسی فرضیه اول پژوهش مشخص شد که بین سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری کارکنان بیمه ایران در استان کرمانشاه رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. این رابطه به این معنا است که با

افزایش سرمایه اجتماعی، سرمایه فکری کارکنان افزایش می‌یابد. این نتیجه با نتایج حاصل از مطالعات محسنی‌فرد و همکاران (۱۳۹۲)، توکلی و همکاران (۱۳۹۳)، درخشانی و همکاران (۱۳۹۳) و رحیمی و کاملی (۱۳۹۴) مطابقت و با نتیجه مطالعات آدام و اورکوهارت (۲۰۰۹) مغایرت دارد. براساس نتایج این پژوهش، ضروری به نظر می‌رسد که به سرمایه‌های اجتماعی سازمان به‌عنوان یکی از عوامل تأثیرگذار بر بهبود عملکرد سرمایه‌های فکری توجه شود. در بررسی فرضیه دوم پژوهش مشخص شد که سرمایه اجتماعی بر مدیریت دانش در بیمه ایران در استان کرمانشاه اثرگذار است. به عبارت دیگر، با افزایش سرمایه اجتماعی سازمانی، فرایندهای مدیریت دانش در سازمان به‌طور مؤثر اجرایی خواهند شد. این نتیجه با نتایج حاصل از مطالعات هافمن و همکاران (۲۰۰۵)، ایلی و زارع خلیلی (۱۳۹۲)، موغلی و همکاران (۱۳۹۴)، آزادی (۱۳۹۴)، خاکپور و همکاران (۱۳۹۲)، ساکی و همکاران (۱۳۹۶) و رحیمی و کاملی (۱۳۹۴) مطابقت دارد. بنابراین، همان‌گونه که ملاحظه می‌گردد پژوهشگران زیادی بر اهمیت تأثیر سرمایه اجتماعی سازمانی بر مدیریت دانش در سازمان‌ها تأکید کرده‌اند. در بررسی فرضیه سوم پژوهش مشخص شد که بین ابعاد سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری در بیمه ایران در استان کرمانشاه رابطه‌ای مستقیم و معنادار وجود دارد. به عبارتی تقویت و ارتقاء سرمایه اجتماعی در سازمان موجب می‌شود به‌طور هم‌زمان سرمایه فکری در سازمان تقویت و بهبود یابد. در مجموع، نتایج این پژوهش با شواهد موجود در پژوهش‌های محسنی‌فرد و همکاران (۱۳۹۲)، درخشانی و همکاران (۱۳۹۳) و خیرخواه (۱۳۹۰) مطابقت دارد. در بررسی فرضیه چهارم پژوهش مشخص شد که بین ابعاد سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش در بیمه ایران در استان کرمانشاه رابطه‌ای مستقیم و معنادار وجود دارد. نتایج این پژوهش با یافته‌های الوانی، ناطق و فراحی (۱۳۸۶)، همخوانی دارد. موغلی و همکاران (۱۳۹۴)، در پژوهش خود به شواهد مناسبی مبنی بر ارتباط میان سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش دست یافته‌اند. با توجه به تأیید فرضیه‌های این پژوهش، سازمان بیمه ایران در کرمانشاه برای مدیریت کارآمد و اثربخش دانش سازمانی خود باید برای ارتقای سطح سرمایه اجتماعی و ابعاد آن تلاش دوچندان بنماید.

بنابراین، توسعه و بهبود سرمایه اجتماعی، سرمایه فکری و مدیریت دانش در سازمان نه تنها مستلزم بهبود ارتباطات و تعاملات مبتنی بر اعتماد میان اعضای سازمان بوده، بلکه نیازمند ساختار و فناوری مطلوب و مناسب هر سازمان است. براساس یافته‌های این پژوهش، سرمایه

اجتماعی می‌تواند به‌عنوان یکی از قابلیت‌های سازمان به شمار آید و در خلق و تسهیم دانش موجود در سرمایه‌های فکری و مدیریت دانش سازمان کمک بسیار نماید.

با توجه به تأیید رابطه بین سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری و مدیریت دانش، به مدیران سازمان‌ها پیشنهاد می‌شود از سرمایه اجتماعی برای بهبود مدیریت دانش و سرمایه فکری سازمان در خصوص ارائه خدمات به عموم مردم، شامل دستیابی به کیفیت پایدار ارائه خدمات استفاده مؤثر شود.

مسئولان سازمان بیمه ایران در استان کرمانشاه می‌توانند با ایجاد جوی مملو از ارزش‌گذاری و پاسخ به تنوع، روحیه انتقادی و تحمل شکست و بالا بردن انگیزه کارکنان برای تبادل و ترکیب دانش، گام‌های استواری جهت ایجاد و توسعه دارایی‌های دانشی (مدیریت دانش) سازمان خود بردارند. همچنین، مسئولان سازمان بیمه ایران در استان کرمانشاه می‌توانند با ترغیب و تسهیل در شبکه روابط سازمان خود، دوستی‌ها و ارتباطات غیررسمی کارکنان با یکدیگر را بهبود داده و از این راه موجبات رشد و توسعه دارایی‌های دانشی سازمان خود را فراهم کنند.

منابع

۱. ایبلی، خ.؛ زارع خلیلی، م. (۱۳۹۲). رابطه بین سرمایه اجتماعی سازمانی با مدیریت دانش در یک شرکت بیمه دولتی. پژوهشنامه بیمه، ۲۸ (۲): ۱-۲۹.
۲. آزادی، ش. (۱۳۹۴). بررسی رابطه سرمایه اجتماعی با مدیریت دانش سازمان (مطالعه موردی: اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل). مطالعات مدیریت و حسابداری، ۱ (۱): ۳۶-۴۴.
۳. بورقانی فراهانی، س.؛ آبدارزاده، پ.؛ فتوت، ب. (۱۳۹۵). اثر سرمایه‌های فکری بر نوآوری سازمانی با میانجی‌گری مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در رسانه‌های نوشتاری. پژوهش‌های مدیریت منابع سازمانی، ۱ (۱): ۷-۱۴.
۴. پناهی، ب. (۱۳۹۷). تأثیر به‌کارگیری فناوری اطلاعات بر کسب مزیت رقابتی با نقش میانجی مدیریت دانش. علوم و فنون مدیریت اطلاعات، ۴ (۳): ۱۲۹-۱۵۱.
۵. توکلی، ع.؛ عزیزپور لپندی، ع.؛ رضایی، ا.؛ میرزایی، ا. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر سرمایه اجتماعی بر مؤلفه‌های سرمایه فکری (مورد مطالعه: اداره کل امور مالیاتی استان قم). مدیریت سرمایه اجتماعی، ۱ (۲): ۲۶۵-۲۸۷.
۶. خاکپور، س.؛ صادقی رواندی، ز.؛ عموزاد خلیلی، م. (۱۳۹۲). بررسی رابطه سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش کارکنان (مورد مطالعه: اداره کل راه و شهرسازی استان گلستان). در: اولین همایش ملی مدیریت بازرگانی با محوریت کسب‌وکارهای کارآفرینانه و اقتصاد دانش‌بنیان، رامسر.
۷. خنیفر، ح.؛ رشید، ع.ا.؛ حسینی فرد، س.م.؛ جمشیدزهی، ی. (۱۳۹۷). تحلیل کانونی رابطه بین سرمایه اجتماعی و سواد اطلاعاتی کارکنان. علوم و فنون مدیریت اطلاعات، ۴ (۱): ۱-۱۸.
۸. خیرخواه، ه. (۱۳۹۰). بررسی رابطه سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری در سازمان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سنندج.
۹. درخشانی، ا.؛ محمودی، ع.؛ روخنده، ن. (۱۳۹۳). رابطه سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری. در: دومین کنفرانس ملی پویایی مدیریت، توسعه اقتصادی و مدیریت مالی، شیراز.
۱۰. رحیمی، م.؛ کاملی، م.ج. (۱۳۹۴). بررسی اثر سرمایه اجتماعی بر سرمایه فکری و توسعه مدیریت دانش با در نظر گرفتن نقش میانجی ساختار سازمانی (مورد مطالعه: فروشگاه‌های زنجیره‌ای اتکا و شهروند). مدیریت منابع در نیروی انتظامی، ۳ (۱): ۸۵-۱۰۸.
۱۱. ساکی، ر.؛ نصری، ص.؛ سعادت، ص. (۱۳۹۶). رابطه سرمایه اجتماعی با آمادگی استقرار مدیریت دانش در اداره کل آموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویراحمد. رهبری و مدیریت آموزشی، ۱۱ (۱): ۵۹-۷۹.
۱۲. سرداری، ا.؛ سیلاوی، ع.؛ سیلاوی، ی. (۱۳۹۵). بررسی رابطه سرمایه اجتماعی سازمانی با به‌کارگیری مدیریت دانش در اداره کل آموزش و پرورش خوزستان. مشارکت و توسعه اجتماعی، ۱ (۲): ۸۱-۹۵.
۱۳. شکرالهی، ژ.، کریمی، ف. (۱۳۹۵). الگوی روابط بین سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش با گرایش‌های کارآفرینانه کارکنان شرکت صنایع کاشی اصفهان. مدیریت بهره‌وری، ۳۶ (۱): ۱۲۵-۱۴۰.
۱۴. عباس‌زاده فلاح، آ.؛ صدوقی، ف. (۱۳۹۸). ارتباط مدیریت دانش با سرمایه فکری در دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی ایران. مدیریت سلامت، ۲ (۲۲): ۵۵-۶۶.
۱۵. غیائی ندوشن، س.؛ امین‌الرعایا، ا. (۱۳۹۵). بررسی تأثیر ابعاد سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری بر میزان بهره‌وری منابع انسانی. مطالعات مدیریت (بهبود و تحول)، ۸۰ (۲۵): ۱۸۳-۲۰۹.

۱۶. قلیچ‌لی، ب.؛ مشبکی، ا. (۱۳۸۵). نقش سرمایه اجتماعی در ایجاد سرمایه فکری سازمان (مطالعه دو شرکت خودروساز ایرانی). *دانش مدیریت*، ۱۹ (۱): ۱۲۵-۱۴۷.
۱۷. کریمیان‌پور، غ.؛ مرادی، م. (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین مدیریت دانش و اشتیاق شغلی با سکوت سازمانی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی اردبیل. *طب و تزکیه*، ۲۶ (۴): ۳۱۰-۳۲۲.
۱۸. محسنی‌فرد، غ.؛ رضایی، غ.؛ حسینی‌راد، س.ع. (۱۳۹۲). رابطه سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری و مدیریت دانش (مطالعه موردی: دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارسنجان). *رهیافتی نو در مدیریت آموزشی*، ۴ (۱۵): ۱۳۹-۱۵۴.
۱۹. محمدزاده روشتی، ز.؛ طهماسبی لیمونی، ص. (۱۳۹۸). بررسی تأثیر تسهیم اطلاعات کارکنان در شبکه‌های اجتماعی بر عملکرد شغلی کارکنان با نقش تعدیل‌گر قابلیت‌های شبکه اجتماعی (مورد مطالعه: کتابخانه‌های دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران). *علوم و فنون مدیریت اطلاعات*، ۱ (۱۴): ۱۳۱-۱۶۲.
۲۰. موغلی، ع.؛ بهمنیاری، ح.؛ دانشور، ب.؛ معصومی، ر. (۱۳۹۴). بررسی رابطه سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش در دانشگاه علوم پزشکی شیراز. *میدیا*، ۶ (۲): ۴۰-۵۱.
۲۱. ناظم، ف.؛ کرپی، م. (۱۳۹۵). ارائه مدل ساختاری سرمایه اجتماعی براساس مدیریت دانش در دانشگاه آزاد شهر ری. *رهیافتی در مدیریت نوین*، ۱ (۱): ۱-۱۷.
۲۲. الوانی، س.م.؛ ناطق، ت.؛ فراچی، م.م. (۱۳۸۶). نقش سرمایه اجتماعی در توسعه دانش سازمانی. *علوم مدیریت ایران*، ۲ (۵): ۳۵-۷۰.
23. Abualoush, S.; Masa'deh, R.; Bataineh, K. & Alrowwad, A. (2018). The role of knowledge management process and intellectual capital as intermediary variables between knowledge management infrastructure and organization performance. *Interdisciplinary Journal of Information, Knowledge, and Management*, 13: 279-309.
24. Adam, M.S. & Urquhart, C. (2009). No man is an island: Social and human capital in IT capacity building in the Maldives. *Information and Organization*, 19 (1): 1-21.
25. Bhatt, G.D. (2001). Knowledge Management in Organizations: Examining the Interaction between Technologies, Techniques, and People. *Journal of Knowledge Management*, 5 (1): 68-75.
26. Blessi, G.T.; Tremblay, D.G.; Sandri, M. & Pilati, T. (2012). New trajectories in urban regeneration processes: Cultural capital as a source of human and social capital accumulation Evidence from the case of Tohu in Montreal. *Cities*, 29 (6): 397-407.
27. Bontis, N.; Chua, W. & Richardson, S. (2000). Intellectual capital and the nature of business in Malaysia. *Journal of Intellectual Capital*, 1 (1): 85-100.
28. Bontis, N.; Crossan, M.M. & Hulland, J. (2002). Managing an organizational learning system by aligning stocks and flows. *Journal of management studies*, 39 (4): 437-469.
29. Chen, J.; Zhuhai, Z. & Hong Yuan, X. (2014). Measuring Intellectual Capital: A New Model and Empirical Study. *Journal of Intellectual Capital*, 5 (1): 195-212.
30. Filieri, R.; McNally, R.C.; O' Dwyer, M. & O'Malley, L. (2014). Structural social capital evolution and knowledge transfer: Evidence from an Irish pharmaceutical network. *Industrial Marketing Management*, 43 (3): 429-440.
31. Hau, Y.S.; Kim, B.; Lee, H. & Kim, Y.G. (2013). The effects of individual motivations and social capital on employees' tacit and explicit knowledge sharing intentions. *International*

- Journal of Information Management*, 33 (2): 356-366.
32. Hoffman, J.; Hoelscher, M.L. & Sherif, K. (2005). Social capital, knowledge management, and sustained superior performance. *Journal of Knowledge Management*, 9 (3): 93-100.
33. Inkpen, A.C. (1998). Learning and knowledge acquisition through international strategic alliances. *Academy of management executive*. 12 (4): 144-159.
34. Krause, D.R.; Handfield, R.B. & Bevilacqua, B.T. (2006). The relationships between supplier development, commitment, social capital accumulation, and performance improvement. *Journal of Operations Management*, 25 (2): 528-545.
35. Lee, S.K. (2014). The impact of social capital in ethnic-religious communication networks on Korean immigrant's intercultural development. *International Journal of Intercultural Relations*, (43): 289-303.
36. Molaiy, E.A.; Shah Bahrami, E. & Nasiri N. (2017). The Effect of Social Capital on Knowledge Management Processes (Mazandaran University of Medical Sciences). *Evidence-Based Health Policy, Management & Economics*, 1 (3): 166-77.
37. Nahapiet, J. & Ghoshal, S. (1998). Social Capital, Intellectual Capital, and the Organizational Advantage. *Academy of Management Review*, 23 (92): 242-266.
38. Putnam, R. (2000). **Bowling Alone: The Collapse and Revival of American community**. New York: Simon & Schuster.
39. Qamariah, I. & Muchtar, Y. (2019). Analyzing Business Performance Of Small and Medium Enterprises (SMEs) Based on Human Capital, Social Capital, and Competitive Advantage. *Eco forum Journal*, 2 (19): 1-8.
40. Quink, U. (2008). **An exploration of knowledge management and intellectual capital in a nonprofit organization context**. The thesis of Master. Queensland University of Queensland.
41. Ramadan, B. ; Dahiyat, S. ; Bontis, N. & Al-dalahmeh, M. (2017). Intellectual capital, knowledge management and social capital within the ICT sector in Jordan. *Journal of Intellectual Capital*, 18 (2): 437-462.
42. Sabatini, F. (2008). Does social capital improve labor productivity in Small and Medium Enterprises? *International Journal of Management and Decision Making*, 9 (5): 452-480.
43. Stewart, T.A. (1997). **Intellectual Capital: The New Wealth of Organizations**. New York: Doubleday/Currency.
44. Tan, H.P.; Plowman, D. & Hancock, P. (2007). Intellectual capital and financial returns of companies. *Journal of Intellectual Capital*, 9 (1): 76-95.
45. Tsai, Y.H.; Ma, H.C.; Lin, C.P.; Chiu, C.K. & Chen, S.C. (2014). Group social capital in virtual teaming contexts: A moderating role of positive affective tone in knowledge sharing. *Technological Forecasting, and Social Change*, 86:13-20.
46. Zack, M.H. (1999). Developing a knowledge strategy. *California Management Review*, 41 (3): 125-145.
47. Zhang, L. (2007). **Social capital accumulation, business governance, and enterprise**

performance: A structural-equation-model approach. Thesis (M. Phil). Hong Kong University of Science and Technology, Appears in collections: SOSC master these.

References

1. Abbaszadeh Fallah, A. & Sadoughi, F. (2019). The relationship between knowledge management and intellectual capital in faculties affiliated with Iran University of Medical Sciences. *Journal of Health Administration*, 22 (2): 55-66. [In Persian]
2. Abili, K.h. & Zare-Khali, M. (2014). The relationship between organizational social capital and knowledge management in a government insurance company. *Iranian Journal of Insurance Research*, 28 (2): 1-29. [In Persian]
3. Abualoush, S.; Masa'deh, R.; Bataineh, K. & Alrowwad, A. (2018). The role of knowledge management process and intellectual capital as intermediary variables between knowledge management infrastructure and organization performance. *Interdisciplinary Journal of Information, Knowledge, and Management*, 13: 279-309.
4. Adam, M.S. & Urquhart, C. (2009). No man is an island: Social and human capital in IT capacity building in the Maldives. *Information and Organization*, 19 (1): 1-21.
5. Alvani, S.M.; Nategh, T. & Farahi, M. (2007). The Role of Social Capital in Knowledge Management Development. *Iranian journal of management sciences*, 5 (2) :35-70. [In Persian]
6. Azadi, S.h. (2016). Investigating the Relationship between Social Capital and Organizational Knowledge Management (Case Study: Ardabil Province General Education Office). *Journal of Management Studies and Accounting*, 1 (1): 36-44. [In Persian]
7. Bhatt, G.D. (2001). Knowledge Management in Organizations: Examining the Interaction between Technologies, Techniques, and People. *Journal of Knowledge Management*, 5 (1): 68-75.
8. Blessi, G.T.; Tremblay, D.G.; Sandri, M. & Pilati, T. (2012). New trajectories in urban regeneration processes: Cultural capital as a source of human and social capital accumulation Evidence from the case of Tohu in Montreal. *Cities*, 29 (6): 397-407.
9. Bontis, N.; Chua, W. & Richardson, S. (2000). Intellectual capital and the nature of business in Malaysia. *Journal of Intellectual Capital*, 1 (1): 85-100.
10. Bontis, N.; Crossan, M.M. & Hulland, J. (2002). Managing an organizational learning system by aligning stocks and flows. *Journal of management studies*, 39 (4): 437-469.
11. Borghani Farahani, S.; Abdarzadeh, P. & Fotovat, B. (2016). The Effect of Intellectual Capital on Organizational Innovation Mediated By Knowledge Management and Organizational Learning in Print Media. *Organizational Resources Management Researches*, 6 (1): 23-48. [In Persian]
12. Chen, J.; Zhuhai, Z. & Hong Yuan, X. (2014). Measuring Intellectual Capital: A New Model and Empirical Study. *Journal of Intellectual Capital*, 5 (1): 195-212.
13. Derakhshani, A.; Mahmoudi, A. & Rokhandeh, N. (2014). **The relationship between social capital and intellectual capital.** In: *Second National Conference on Management Dynamics*,

- Economic Development and Financial Management*, Shiraz, Iran. [In Persian]
14. Filieri, R.; McNally, R.C.; O' Dwyer, M. & O'Malley, L. (2014). Structural social capital evolution and knowledge transfer: Evidence from an Irish pharmaceutical network. *Industrial Marketing Management*, 43 (3): 429-440.
 15. Ghiasi Nodoushan, S.; Aminaroaya, E. (2016). Investigating the Effects of Social and Intellectual Capital on Productivity of Human Resources. *Management Studies in Development and Evolution*, 80 (25): 183-209. [In Persian]
 16. Ghilichli, B. & Moshabbaki, A. (2007). The role of social capital in creating the intellectual capital of the organization (study of two Iranian car companies). *Journal Management Knowledge*, 19 (1): 125-147. [In Persian]
 17. Hau, Y.S.; Kim, B.; Lee, H. & Kim, Y.G. (2013). The effects of individual motivations and social capital on employees' tacit and explicit knowledge sharing intentions. *International Journal of Information Management*, 33 (2): 356-366.
 18. Hoffman, J.; Hoelscher, M.L. & Sherif, K. (2005). Social capital, knowledge management, and sustained superior performance. *Journal of Knowledge Management*, 9 (3): 93-100.
 19. Inkpen, A.C. (1998). Learning and knowledge acquisition through international strategic alliances. *Academy of management executive*. 12 (4): 144-159.
 20. Karimianpour, G.H. & Moradi, M. (2018). The relationship between knowledge management and work engagement with employees' organizational silence in medical science university. *Teb va Tazkiye*, 4 (26): 310-322. [In Persian]
 21. Khakpour, S.; Sadeghi Ravandi, Z. & Amozad Khalili, M. (2013). **Investigating the Relationship between Social Capital and Employee Knowledge Management (Case Study: Golestan General Directorate of Roads and Urban Development)**. In: *The first national conference on business management with a focus on entrepreneurial business and knowledge-based economy*, Ramsar, Iran. [In Persian]
 22. Khanifar, H.; Rashid, A.; Hoseini Fard, S. & Jamshidzahi, Y. (2018). The focal analysis of the relationship between social capital and employee information literacy (Case study: Melli Bank of Shiraz). *Science and Techniques of Information Science*, 4 (1): 1-18. [In Persian]
 23. Kheyrikhah, H. (2011). **Studying the relationship between social capital and intellectual capital in the organization**. Master of Science Thesis. Islamic Azad University, Sanandaj Branch. [In Persian]
 24. Krause, D.R.; Handfield, R.B. & Bevierly, B.T. (2006). The relationships between supplier development, commitment, social capital accumulation, and performance improvement. *Journal of Operations Management*, 25 (2): 528-545.
 25. Lee, S.K. (2014). The impact of social capital in ethnic-religious communication networks on Korean immigrant's intercultural development. *International Journal of Intercultural Relations*, (43): 289-303.
 26. Moghali, A.; Bahmanyari, H.; Daneshvar, B. & Masoumi, R. (2015). The Relationship between

- Social Capital and Knowledge Management among Staff Personal of Shiraz University of Medical Sciences. *Media*, 2 (6): 40-51. [In Persian]
27. Mohammadzadeh Ravishti, Z. & Tahmasbi Limoni, S. (2019). Effects of Sharing Information in Social Networks on the Skills of Staff and the Moderating Role of Social Networking Capabilities (Case Study: Libraries of Islamic Azad University of Tehran). *Sciences and Techniques of Information management*, 1 (14): 131-162. [In Persian]
 28. Mohsenifard, G.H.; Rezaii, G.H. & Hoseini Rad, A. (2013). The relationship of social capital to intellectual capital and knowledge manegment (A case study of Islamic Azad University, Arsanjan Branch). *Journal of New Approaches in Educational Administration*, 4 (15): 139-154. [In Persian]
 29. Molaiy, E.A.; Shah Bahrami, E. & Nasiri N. (2017). The Effect of Social Capital on Knowledge Management Processes (Mazandaran University of Medical Sciences). *Evidence-Based Health Policy, Management & Economics*, 1 (3): 166-77.
 30. Nahapiet, J. & Ghoshal, S. (1998). Social Capital, Intellectual Capital, and the Organizational Advantage. *Academy of Management Review*, 23 (92): 242-266.
 31. Nazem, F. & Kerpi, M. (2016). Presenting a structural model of social capital based on knowledge management at Islamic Azad University Rey branch. *Journal of Modern Management*, 1 (1): 1-17. [In Persian]
 32. Panahi, B. (2018). The effect of applying information technology on competitive advantage with moderating role of knowledge management. *Science and Techniques of Information Science*, 4 (3): 129-151. [In Persian]
 33. Putnam, R. (2000). **Bowling Alone: The Collapse and Revival of American community**. New York: Simon & Schuster.
 34. Qamariah, I. & Muchtar, Y. (2019). Analyzing Business Performance Of Small and Medium Enterprises (SMEs) Based on Human Capital, Social Capital, and Competitive Advantage. *Eco forum Journal*, 2 (19): 1-8.
 35. Quink, U. (2008). **An exploration of knowledge management and intellectual capital in a nonprofit organization context**. The thesis of Master. Queensland University of Queensland.
 36. Rahimi, M. & Kameli, M.G. (2015). Investigating the effect of social capital on intellectual capital and knowledge management development by considering the mediating role of organizational structure (Case study: Etkā and Shahrvand chain stores). *Resource Management in Police*, 3 (1): 85-108. [In Persian]
 37. Ramadan, B.; Dahiyat, S.; Bontis, N. & Al-dalahmeh, M. (2017). Intellectual capital, knowledge management and social capital within the ICT sector in Jordan. *Journal of Intellectual Capital*, 18(2): 437-462.
 38. Sabatini, F. (2008). Does social capital improve labor productivity in Small and Medium Enterprises? *International Journal of Management and Decision Making*, 9 (5): 452-480.
 39. Saki, R.; Nasri, S. & Saadat, S. (2017). The relationship between social capital and readiness to

- establish knowledge management in the General Department of Education of Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad Province. *Quarterly Journal of Educational Leadership and Administration*, 11 (1): 59-79. [In Persian]
40. Sardari, A.; Silavi, E. & Silavi, Y. (2016). Study the Relationship between Organizational Social Capital and Employment Management of Knowledge in Khuzestan General Directorate of Education. *Journal of Participation and Social Development*, 1 (2): 81-95. [In Persian]
 41. Shokrollahi, Z.H. & Karimi, F. (2016). The Pattern of Relationships between Social Capital and Knowledge Management with Entrepreneurial Orientations of the Staff of Isfahan Tile Industry Company, *The Journal Of Productivity Management*, 36 (1): 125-140. [In Persian]
 42. Stewart, T.A. (1997). **Intellectual Capital: The New Wealth of Organizations**. New York: Doubleday/Currency.
 43. Tan, H.P.; Plowman, D. & Hancock, P. (2007). Intellectual capital and financial returns of companies. *Journal of Intellectual Capital*, 9 (1): 76-95.
 44. Tavakoli, A.; Azizpor Lindi, A.; Rezai, E. & Mirzaei, A. (2014). Assessing Effect Social Capital to Intellectual Capital Components (Case: Office of Qom Tax Affairs). *Social Capital Management*, 1 (2): 265-287. [In Persian]
 45. Tsai, Y.H.; Ma, H.C.; Lin, C.P.; Chiu, C.K. & Chen, S.C. (2014). Group social capital in virtual teaming contexts: A moderating role of positive affective tone in knowledge sharing. *Technological Forecasting, and Social Change*, 86:13-20.
 46. Zack, M.H. (1999). Developing a knowledge strategy. *California Management Review*, 41 (3): 125-145.
 47. Zhang, L. (2007). **Social capital accumulation, business governance, and enterprise performance: A structural-equation-model approach**. Thesis (M. Phil). Hong Kong University of Science and Technology, Appears in collections: SOSC master these.

استناد به این مقاله:

DOI: 10.22091/stim.2020.4909.1349

دانش، فرشید؛ کاظمی علیشاهی، حمید؛ رحیمی، صالح؛ سهیلی، فرامرز (۱۳۹۹). رابطه سرمایه اجتماعی با سرمایه فکری و مدیریت دانش در بیمه ایران. *علوم و فنون مدیریت اطلاعات*، ۶ (۲):

ص ۱۲۹-۱۵۵